

Ніколов О. П.

здобувач вищої освіти обліково-економічного факультету

Науковий керівник: канд. екон. наук, доцент **Шерер І. Л.**

Одеський національний економічний університет

МОДЕРНІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Глобалізаційні процеси, що пов'язані зі структуризацією національних економік, викликають потребу в удосконаленні фінансової системи України.

Значний внесок у дослідження теоретичних і практичних аспектів розвитку фінансової системи в Україні зробили вітчизняні вчені, зокрема, О. Василик, О. Гаврилюк, А. Гальчинський, В. Геєць, А. Даниленко, В. Дем'янишин, О. Десятнюк, В. Опарін, В. Федосов, А. Філіпенко та ін.

Необхідність модернізації, отже удосконалення фінансової системи кожної країни виникає по мірі входження її економіки у світове господарство та зростання залежності від зовнішніх факторів впливу. Для України з її відкритою економікою необхідність модернізації фінансової системи є особливо актуальною. Стан фінансової системи України, її особливості та проблеми свідчать про відсутність системного підходу до використання фінансів у процесі управління економікою та соціальною сферою [1]. Її сучасний стан характеризується наступним:

– відсутність розроблених і відповідним чином реалізованих на практиці принципів побудови фінансової системи означає відсутність єдиних підходів, правил, вимог тощо при формуванні нормативно–правових актів та організації фінансової діяльності загалом;

– економіко–правова нерівність економічних суб'єктів, яка проявляється у вибірковому визначенні економічних прав, свобод та відповідальності. Фінансова допомога безпосередньо або опосередковано з боку держави у багатьох випадках надається одним економічним суб'єктам за рахунок інших, що викликає лобізм та корупцію;

– наявність монопольних переваг та порушення інтересів економічних суб'єктів;

– відсутність реальної конкуренції у фінансовій сфері, свідченням чого є майже однакові, за ціною та якістю умови надання фінансових послуг. При значній чисельності фінансових установ споживач фактично не має вибору;

– низька здатність до самозабезпечення та саморегулювання, що викликає необхідність державного втручання практично в усі сфери діяльності;

– відсутність належним чином сформованих стимулів для всіх ланок та рівнів фінансової системи. Фінансові стимули в їх сучасному виді, не дають належних результатів, свідченням чого є висока частка збиткових та низькорентабельних підприємств, низький рівень продуктивності праці та якості продукції тощо;

– низька фінансова стійкість та конкурентоспроможність фінансової системи, як в цілому так і її окремих складових;

– зростання ролі міжнародних фінансів, що пов'язано з розширенням економічних зв'язків, зростанням впливу міжнародних організацій та фінансових інститутів.

Гармонізація фінансових відносин видається ключовою умовою та домінантою розвитку фінансової системи, оскільки її складові тісно пов'язані та обумовлюють одне одного. На необхідність гармонізації фінансової діяльності вказують Ф. Ярошенко та С. Бушуєв, розглядаючи питання багатовекторного управління програмами розвитку державних фінансів [2]. Висока турбулентність фінансової системи України, викликана постійними змінами у нормативно-правовому полі економічної діяльності та зростаючою залежністю від зовнішніх чинників впливу, значно посилює необхідність її гармонізації [3]. Це дозволить запобігати при зміні умов фінансової діяльності виникненню нових суперечностей фінансових відносин, їх накопичення та загострення у подальшому.

Необхідними умовами гармонізації фінансових відносин є виконання завдань фінансової системи та дотримання принципів її побудови. До переліку завдань фінансової системи відносять фінансове забезпечення діяльності, фінансове регулювання економічних та соціальних процесів, фінансове стимулювання результатів діяльності.

Не менш важливою умовою покращення стану фінансової системи України у контексті глобалізаційних процесів є досягнення стійкості національної грошової одиниці, що стає можливим при позитивному сальдо між доходами та витратами країни на зовнішньому ринку. Стійке перевищення імпорту товарів над експортом, що спостерігається в Україні, викликає нестачу та подорожчання іноземної валюти, отже, ріст цін на товари як імпортного так і вітчизняного походження, зростання тарифів на послуги тощо, фактично виводить з рівноваги фінансову систему, порушуючи усталені зв'язки та функціонування системи в цілому.

Список використаних джерел:

1. Виноградня В. М. Особливості функціонування фінансових систем в країнах з ринковою економікою / В. М. Виноградня // Екон. вісн. ун-ту. – 2013. – Вип. 20/1.
2. Ярошенко Ф. О. Багатовекторне управління програмами розвитку державних фінансів / Ф. О. Ярошенко, С. Д. Бушуєв // Фінанси України. – 2011. – № 12.
3. Іваницька О. М. Фінансовий сектор України в системі забезпечення інноваційного економічного зростання // Фінансова система національної економіки: проблеми розвитку та управління змінами: у 3-х т. / За заг. ред. Т. І. Єфименко; ДННУ «Академія фінансового управління». – К., 2012. – Т.1. – 894 с.